

Verkiezingsprogramma 2018 PvdA Heerlen: **Samen vooruit**

De PvdA gelooft in de kracht van Heerlen en de Heerlenaren. De stad is zich als een ware baron van Münchhausen aan de eigen haren uit het moeras aan het trekken. Van Serious Request tot het bouwen aan een nieuwe stad met gewaagde keuzes, zoals Kasteel Hoensbroek en het Maankwartier. Als we dit optimisme en dit lef weten vast te houden dan liggen de mooiste jaren nog voor ons.

De PvdA Heerlen weigert daarom mee te gaan in de politiek van klagen en conservatisme die nog te vaak de kop opsteekt in de politieke arena. We blijven werken aan een sterke en sociale stad. Sterk door ondernemerschap te stimuleren, door te investeren in binnenstad en wijken, door mensen aan het werk te krijgen, door kinderen met goed onderwijs uit achterstanden te halen en door een eigen culturele smoel te houden. Sociaal door ons veelgeprezen armoedebeleid te handhaven, door goede zorg voor onze kinderen en ouderen, door mensen uit eenzaamheid en isolement te halen maar ook door goede voorzieningen in de buurten.

Naast deze dubbele opdracht neemt de PvdA ook de verantwoordelijkheid voor de toekomst door een vooruitstrevend klimaatbeleid. Rustig afwachten is geen optie meer als de mensheid ons lief is. Daarnaast willen we ook de bestedingen aan energie vasthouden in de regio en niet laten wegvloeien naar dictaturen. Wij stellen daarbij de inspanning van de burgers centraal: van zonnepanelen tot isolatie.

Aan de toekomst werken, betekent ook een robuuste gemeente creëren die alle uitdagingen aankan. De PvdA Heerlen blijft onverkort voorstander van een herindeling van alle stedelijke gemeenten in Parkstad. Elke stap die naar toe leidt, zoals bijvoorbeeld een samengaan met Landgraaf, zullen wij steunen. Wij geloven niet in de polarisatie van de laatste maanden, maar in het samen bouwen aan een sterke regio waarin de som meer is dan de optelling van de delen. En waarbinnen de delen hun eigenheid en voorzieningen kunnen behouden.

De stad wordt gemaakt door mensen. Wij zien dat vele Heerlenaren in alle wijken hun verantwoordelijkheid nemen door buurtactiviteiten, het onderhouden van de openbare ruimte, door vrijwilligerswerk en mantelzorg. De PvdA Heerlen wil dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en soms het duwtje in de rug is om mensen te laten meedoen die dat niet volledig zelf kunnen. We zien dat niet als een uitvlucht voor een terugtrekkende overheid maar juist als een aansporing om als gemeente onze burgers te helpen hun talenten te verwezenlijken.

De PvdA Heerlen durft ook vandaag een brede volkspartij te zijn. We komen er namelijk niet als iedereen alleen met zichzelf bezig is. Wij zijn er niet exclusief voor bepaalde doelgroepen of voor bepaalde thema's. Wij geloven dat politiek gaat over het vertegenwoordigen van alle Heerlenaren en over een samenhangende visie hebben op de gehele samenleving. Dat gaat vooral over kansen bieden en creëren zodat Heerlenaren het beste uit zichzelf kunnen halen. Jong en oud, arm en rijk, van Hoensbroek tot de Heerlerbaan. Samenwerking en solidariteit dat is het startpunt van elke sociaaldemocratische politiek. Ook voor ons! Want samen zijn wij Heerlen en samen maken we de stad.

Ontmoeten

De Nederlandse samenleving wordt steeds meer geïndividualiseerd en juist steden zoals Heerlen zijn daar geen uitzondering op. Mensen raken daardoor in een isolement en vereenzamen. Het informele vangnet als mensen het zelf even niet meer alleen kunnen rooien, dreigt weg te vallen. Er ligt volgens de PvdA een taak dat de gemeente mensen bij elkaar brengt. Niet geforceerd afdwingen, maar ondersteuning bieden zodat ontmoetingen mogelijk worden.

Dat begint in de wijken van onze stad. We kunnen burgerinitiatieven daarbij nooit te veel ondersteunen. De PvdA is trots op de buurtactieregeling en wil deze verder uitbouwen door deze sterker te verbinden met de buurtorganisaties en meer mogelijkheden voor evenementen en ingrepen in de openbare ruimte. De herstructurering van onze wijken mag niet meer gaan over grote fysieke infrastructuurprojecten, maar over het versterken van buurtvoorzieningen. In MSP is de herstructurering klaar, maar we gaan door in Vrieheide en Hoensbroek. Daar moet wel meer de verbinding worden gezocht met de bewoners want zij kennen hun omgeving het beste. Met name in Hoensbroek moet na de openbare ruimte nu de leegstand worden aangepakt. Dit kan door de concentratie van winkels in het centrum en in dit centrum in de stijl van het bidboek voor de Heerlense binnenstad aantrekkelijker te maken door er beleving en groen aan toe te voegen. De nieuwe herstructureringswijk voor de komende acht jaar wordt Heerlerbaan. Dit stadsdeel verdient een vernieuwd hart dat loopt van Giesen-Bautsch tot en met Weller Shopping. Daar komen winkelen, onderwijs, sociale ontmoeting en wonen samen. Zo kan er een einde komen aan de verrommeling die we nu zien aan de Heerlerbaan.

Ontmoeten kan alleen in een veilige omgeving. We willen de aanpak met straatcoaches en de versterking van handhaving voortzetten. Daarnaast zijn we erg tevreden over het centraal stellen van de wijken, van de wensen van de bewoners door het werken vanuit buurtveiligheid dat onlangs is ingevoerd. De Heerlenaren zelf medeverantwoordelijk maken maar ook ondersteunen vanuit de gemeente heeft de toekomst. Tenslotte blijven wij een groot voorstander van legalisering van de wietteelt zodat de politie meer ruimte krijgt voor het aanpakken andere veiligheidsproblemen.

Onze binnenstad is de huiskamer voor heel Parkstad. Het is niet meer het koopcentrum van Zuid-Limburg, maar juist een mix van horeca, cultuur, wonen en winkelen. De PvdA Heerlen onderschrijft het bidboek volledig en wil samen met de IBA en de provincie blijven bouwen aan een nieuwe binnenstad. We gaan de komende jaren winkel- en kantoorruimtes vervangen door woningen zodat de leegstand afneemt en de binnenstad levendiger wordt. We maken de binnenstad aantrekkelijker om te bezoeken door de uitbreiding van de Nieuwe Nor, het filmhuis in het Royalcomplex onder te brengen en in een compacter winkelgebied veel evenementen te organiseren. Deze evenementen moeten wel meer de verbinding zoeken met de bewoners en de zaken in het centrum. Het Maankwartier zal in de komende periode voltooid worden en daarmee de pool van de as stationsgebied en Pancratiusplein vormen. In

het Maankwartier willen we zo min mogelijk winkels, maar juist horeca en leisure. Deze as betekent ook dat het Loon een andere functie moet krijgen: supermarkten met vrijetijdsbestedingen en/of grootschalige elektronica. De binnenstad moet niet alleen qua functies weer gaan bloeien maar ook een vriendelijker gezicht krijgen door een groenere openbare ruimte en karakteristieke gevels. Zo wil iedereen zijn stadgenoten ontmoeten in het centrum van Parkstad.

In Heerlen fungeert cultuur als een belangrijke ontmoetingsplek. Heerlenaren van alle leeftijden en uit alle wijken komen elkaar tegen bij het fantastische aanbod van ons onvolprezen theater, de Nieuwe Nor, Schunck, filmhuis en het Cultuurhuis. En dan niet te vergeten de vele evenementen met als paradepaardje Cultura Nova. De PvdA ziet dat de stad en haar inwoners sterker zijn geworden door de investeringen in cultuur. We zullen dan ook dat niveau in stand houden. Bij het Cultuurhuis geldt dat we de bezuiniging van afgelopen jaar volledig zullen terugdraaien.

Ontmoeten gaat niet altijd vanzelf. Een groot obstakel is bijvoorbeeld taalvaardigheid. Wie zich moeilijk kan uitdrukken of moeite heeft met lezen en schrijven, zal niet snel de ander opzoeken. Laaggeletterdheid moet daarom worden aangepakt en zeker in Heerlen waar het een groot probleem is (bedenk dat 16% van de Heerlenaren moeite heeft met het lezen van een verkiezingsprogramma). Mensen worden al geholpen als er een laagdrempelige plek is om vragen te stellen. De gemeente Amsterdam heeft speciaal hiervoor een website ontwikkeld (www.snapdebrief.nl). Daar kunnen mensen via hun smartphone een foto van een moeilijk woord of zin maken en hun telefoonnummer achterlaten. Ze worden dan teruggebeld om op een toegankelijke manier uitgelegd te krijgen wat er geschreven staat. Een laagdrempelige manier om mensen te bereiken en te helpen. Als PvdA willen wij in Heerlen een vergelijkbare website. De PvdA wil de huidige aanpak vanuit Schunck intensiveren en meer naar de mensen toe brengen in de wijken. Dat kan in gemeenschapshuizen, scholen en bibliotheekfilialen.

Deze voorzieningen zijn sowieso spillen in de buurt. De PvdA wil samenwerkingsverbanden die ontstaan in wijken, van buurtorganisaties tot sport- en cultuurverenigingen, van losse initiatieven voor één project tot permanente buurtcoöperaties via de buurtvoorzieningen beter ondersteunen. Het gaat hier zozeer om gemeentelijke dienstverlening, zoals een stadsdeelwinkel, maar om interactie tussen burgers. Als dat goed georganiseerd is in de wijken dan kan deze dienstverlening wel toegevoegd worden.

Opgroeien en opvoeden

Je hoort het zo vaak: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Als we deze uitspraak voor de jeugd in Heerlen serieus nemen en zelfs nog breder opvatten, kunnen we stellen dat iedere nieuwe geboorte een nieuwe kans voor een gezin, familie, buurt en stad betekent. Dat schept de verplichting om als gezin, familie, buurt en stad te zorgen voor een veilige, geborgen en kansrijke omgeving waarin iedere jeugdige kan opgroeien en zich kan ontwikkelen tot een zelfstandige burger die kan omgaan met de uitdagingen van het leven.

Over samen verantwoordelijkheid nemen voor het opgroeien en opvoeden van de jeugd, waarbij principes als uitgaan van de eigen kracht van het kind en gezin,

1gezin-1plan-1regisseur en normaliseren van opvallend gedrag centraal staan, wordt al jaren gesproken, maar is in Heerlen tot nu toe nog zeker geen gemeengoed. Dit moet veel sterker gestimuleerd worden en per buurt daadwerkelijk geïmplementeerd. Hierbij spelen de voorschoolse en schoolse voorzieningen een grote rol. Zij zijn de kern in de wijk en buurt waar alle jeugd, ouders en verzorgers komen. Dit zijn de plekken waar heel veel informatie beschikbaar is over de gezinssituaties, maar ook de sociale structuren in de straten en buurten. De PvdA gaat hierop aansluiten door het inzetten van gezinswerkers per buurt. Zij sluiten aan bij de (voor)schoolse voorzieningen, maar ook bij voorzieningen als het consultatiebureau. Deze gezinswerker kan dan de in Heerlen gebrekkige ouderparticipatie en thuisactiviteiten als voorlezen en samen spelen verbeteren. Dit betekent geen taakverzwaring voor het onderwijs, maar een samenwerkingspartner die ingezet kan worden om gezinnen te ondersteunen bij hun zware en belangrijke taak: kinderen opvoeden en een sterke en stimulerende omgeving bieden. Hiermee kan de gezinswerker als spin in het web de samenwerking rondom kinderen en gezinnen echt verbeteren.

Belangrijk is dat opvoeden anno 2018 een zware taak en verantwoordelijkheid is, daar mag en moet je soms bij geholpen worden, maar je hoeft ook echt niet voor ieder opvallend gedrag een jeugdzorgtraject in te zetten. We moeten samen accepteren dat er verschillen zijn, maar als PvdA Heerlen willen we dat ieder kind zich maximaal kan ontplooien. Daar staat tegenover dat het zeer belangrijk is om dreigende problemen vroeg te signaleren en aan te pakken en veel te doen aan preventie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen op het gebied van taal en gedrag, vroegtijdig hulp bieden bij complexe scheidingen en ernstige opvoedproblemen thuis signaleren en begeleiden. We gaan er samen voor om kleine problemen klein te houden en op te lossen.

Preventie gaat ook over een gezonde levensstijl en daar hoort goede voeding en veel bewegen bij. De PvdA wil de sportprogramma's die nu lopen via het onderwijs en de verenigingen in stand houden. In een gemeente met veel te veel kinderen met overgewicht is het belangrijk om sport dicht in de buurt aan te bieden. Heerlen heeft gelukkig een goede spreiding van sportaccommodaties, behalve als het om zwembaden gaat. De PvdA wil een zwembad toevoegen in het centrum van Heerlen zodat de zuidkant van de stad ook goed afgedekt wordt. Het schoolzwemmen in Heerlen blijft voor ieder kind gehandhaafd.

Bij opvoeden en opgroeien hoort uiteraard ook het ontwikkelen van talenten. Hiervoor is het belangrijk om veel en veelzijdige stimulering te bieden. Cultuureducatie is daar een belangrijk instrument voor. Via bezoeken aan musea en podia leren kinderen een wereld kennen die ze van hun ouders niet altijd meekrijgen. Kunst inspireert, verbreedt je kijk op de wereld en leidt tot reflectie. De combinatie van cultuur maken en beleven wensen we ieder kind toe en daarom wil de PvdA Heerlen dat elke leerling jaarlijks drie cultuurinstellingen in Heerlen bezoekt en amateurkunstverenigingen samen met de muziekschool de klas in brengen.

Een nog grotere opgave ligt er voor kinderen in kwetsbare gezinnen die vaak veel in huis hebben maar weinig van huis uit mee krijgen. Helaas zijn ondanks veel aandringen van de PvdA de weekendscholen nog steeds geen werkelijkheid in Heerlen. We zien de weekendschool als een klassiek verheffings- en verbindingsmechanisme. Juist in dit extra onderwijsaanbod kunnen kinderen een brede algemene ontwikkeling, eigentijdse

vaardigheden en cultuur- en sportactiviteiten meekrijgen. We zullen hier voor de komende periode een topprioriteit van maken. Ook zullen we een sterkere verbinding leggen tussen de Stichting Leergeld en de cultuurstellingen zodat overgebleven kaartjes toch goed terecht komen.

Heerlen heeft inmiddels een flink aantal nieuwe scholen gebouwd. Bij de BMV in Hoensbroek-Zuid gaat snel de schop in de grond, maar daarna zijn qua nieuwbouw Tarcisius en Heerlerbaan aan de buurt. Het Tarcisius willen wij onderbrengen in het oude HTS-gebouw zodat een monument daar een nieuw leven krijgt (met verbindingen naar het Bekkerveld en de Annakerk) en de straten om de huidige school ontlast worden. Heerlerbaan moet een BMV krijgen in het centrum van het stadsdeel. Verder willen we bestaande gebouwen, zoals in de Passart, Welten en Heksenberg, weer bij de tijd brengen.

Werken en meedoen

In 'Van Waarde. Sociaaldemocratie voor de 21ste eeuw' wordt de behoefte van goed werk als een van de vier klassieke sociaaldemocratische waarden genoemd. Het vinden van werk is niet voor iedereen gemakkelijk en soms heb je daarbij hulp nodig. Dit kan zijn omdat je een arbeidsbeperking hebt, tijdelijk geen werk kunt vinden of een opleiding hebt gevolgd waarin geen baan te vinden is. De PvdA Heerlen is voor ondersteuning die gericht is op het vinden van werk én het vergroten van de zelfredzaamheid van de burger. Werk is immers goed voor mensen: het voorkomt een maatschappelijk isolement en geeft mensen zingeving. Daarnaast betekent het ook dat mensen meer financiële armslag krijgen en minder een beroep hoeven te doen op sociale voorzieningen.

De afgelopen periode hebben we grote stappen in gezet in Heerlen op het gebied van arbeidsparticipatie. Wij waren hofleverancier van de VDL Nedcar trajecten. Vele Heerlenaren hebben zo vanuit de bijstand een baan kunnen vinden. Deze trajecten zullen we onverminderd voortzetten. Daarnaast is het zaak om mensen in de bijstand voor te bereiden op de werkvloer. Dit kan door hen werk te laten verrichten dat aanvullend is op de bestaande banen in de stad. Er mag geen sprake zijn van verdringing, maar het gaat om die extra dienstverlening of toezicht die anders niet zou gebeuren. Dat kan bij de gemeente zelf, maar ook bij culturele instellingen of op straat. Deze tegenprestatie mag gevraagd worden van mensen in de bijstand en daarom hebben we in Heerlen ook al jaren projecten als Baanbrekend Werk en Werk voor Heerlen. Wie een passend werkaanbod weigert, wordt gekort op de uitkering. Dat gebeurt ook als iemand afspraken over scholing, re-integratie of vrijwilligerswerk niet nakomt.

De PvdA blijft de komende jaren alle energie concentreren op de smart services en de creatieve industrie. Beide sectoren maken Heerlen onderscheidend en sluiten aan bij innovatie en nieuw ondernemerschap. Wel zullen we deze sectoren meer met elkaar verbinden en meer de aansluiting laten maken met de binnenstad zodat zij ook tastbaarder worden voor burgers.

Er is voldoende reden om ons zorgen te maken over de gemeentelijke en, in breder verband, regionale bedrijvigheid. De snelle technologische en markttechnische veranderingen roepen de vraag op of onze bedrijvigheid wel in staat is met deze dynamiek om te gaan. Het is aan de overheid om die dynamiek te onderkennen en in goede banen te leiden. Dat kan echter alleen in samenwerking met bedrijfsleven en onderwijs. De komende periode moet een nieuw

economisch beleid worden opgesteld binnen de context van Zuid-Limburg dat de regio voorbereidt op de uitdagingen van deze eeuw.

Werk moet lonen en de PvdA Heerlen staat voor het minimumloon. Voorkomen moet worden, dat arbeidsgehandicapten gedwongen worden aan de slag te gaan onder het minimumloonniveau. Het uitgangspunt voor mensen met een WSW-indicatie is: zoveel mogelijk werk in reguliere banen. We gaan uit van wat iemand kan. Voor wie niet kan werken in een reguliere baan bieden we een beschermde arbeidsplaats.

We gunnen bij aanbestedingen alleen onder de voorwaarde dat de aannemende partij minimaal 5 procent van de personele kosten gebruikt voor de inzet van langdurig werklozen, jongeren en arbeidsgehandicapten (social return on investment). Bij (bouw)projecten van de gemeente worden in de aanbestedingsprocedure voorwaarden opgenomen waardoor het project conform het leer/werk-traject 'leerlingbouwplaatsen' wordt ingericht en uitgevoerd. Wij willen dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft door voldoende stageplekken en werkervaringsplaatsen aan te bieden binnen de eigen organisatie en minimaal 5 procent van de arbeidsplaatsen te reserveren voor langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten.

Als mensen problematische schulden hebben, gaat vrijwel hun hele aandacht uit naar het oplossen van de schulden, waardoor er problemen op het werk ontstaan of mensen niet eens meer de energie hebben om een baan te zoeken. Mensen zoeken vaak pas hulp als de schuld al te hoog opgelopen is en dan moet er dus snel gehandeld worden. We hebben er in Heerlen voor gekozen om zelf de eerste intake te doen als inwoners problematische schulden hebben. In Heerlen melden zich circa 1000 inwoners per jaar bij het loket schuldhelpverlening. We moeten constateren er slechts 250 inwoners geholpen worden. Dat is wat de PvdA betreft volstrekt onvoldoende. We willen dat iedereen die zich meldt binnen een korte termijn geholpen wordt. Ze moeten binnen twee weken helderheid hebben over welke hulp ze kunnen krijgen. Daarnaast willen we dat er meer voorlichting wordt gegeven. Vanuit de Krediet Bank Limburg zijn er lespakketten beschikbaar die op Heerlense scholen verplicht lesmateriaal moeten zijn. Problematische schulden zijn immers op termijn net zo een groot probleem als overgewicht.

In de maatschappij zien we een grote toename van Zelfstandigen Zonder Personeel (zzp-ers). Dat zijn aan de ene kant mensen die er bewust zelf voor kiezen, maar aan de andere kant ook mensen die ten gevolge van de crisis ontslagen zijn en vervolgens via het zzp-schap weer geld proberen te verdienen. Een van de grote gevolgen van het zzp-schap is dat je afgesloten wordt van een aantal basisvoorzieningen die elke werknemer heeft in Nederland. Het recht op een uitkering stopt en je kunt niet deelnemen aan een schuldhelpverleningstraject terwijl je als ZZP-er actief blijft. Als PvdA willen we deze uitsluiting van ZZP-ers beëindigen. Daarnaast vinden we dat de ZZP-er, net als elke inwoner van Heerlen, in aanmerking moet komen voor het minimabeleid.

De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning biedt ons als gemeente de kans om inwoners te ondersteunen bij het zo lang mogelijk onderdeel blijven uitmaken van de Heerlense samenleving, op het gebied van wonen, leven, dagbesteding en vrije tijd. Dit moeten we nog veel meer dan dit tot nu toe gebeurt doen door burgers zich echt onderdeel te laten voelen van deze samenleving. Wmo moet niet gaan over het pampieren van inwoners en het verzilveren van rechten op ondersteuning. Wmo moet gaan over de talenten en mogelijkheden die iedere inwoner heeft en wat we als samenleving kunnen doen om inwoners

te ondersteunen bij het benutten van deze mogelijkheden. De PvdA Heerlen gaat hierbij voor een passend en kwalitatief goed aanbod op maat aan zorg en ondersteuning voor iedere burger die dit nodig heeft. Hierbij zien we de gemeente niet als alwetende overheid die alle ondersteuningsvraagstukken oppakt via een voorzieningenaanbod, maar we kijken ook naar maatschappelijke partners, zoals verenigingen, zorgaanbieders, sociale netwerken in de naaste omgeving van burgers en onderwijs. Hieruit kunnen tal van creatieve, mooie en toegespitste oplossingen komen. De gemeente moet nog veel meer optreden als inspirator, stimulator en regisseur om oplossingen op maat vanuit de samenleving tot stand te brengen.

Meedoen is niet voor alle Heerlenaren even vanzelfsprekend. Zij worden lichamelijk of geestelijk beperkt in hun mogelijkheden. Het is zaak dat de gemeente zoveel mogelijk de letterlijke en figuurlijke drempels wegneemt. We doen dat al in onze eigen gebouwen, maar in de komende periode wil de PvdA dat de inclusieve stad een aparte portefeuille wordt met een programma om de hele Heerlense samenleving te laten werken aan een stad zonder belemmeringen.

Als PvdA Heerlen maken wij ons grote zorgen over het feit dat mensen met een bijstandsuitkering uit de Randstad verhuizen en in Heerlen neerstrijken. Terwijl het aantal mensen uit de regio dat doorstroomt naar de bijstand juist afneemt, neemt het aantal mensen met een dergelijk uitkering dat naar deze regio verhuist sterk toe. In 2015 en 2016 lag dat cijfer voor Heerlen boven de 400. Het zijn vooral de goedkope kamerverhuurpanden van huisjesmelkers waar de uitkeringsverhuizers terecht komen. We zullen de kamerverhuur in Heerlen keihard gaan aanpakken door een plafond in te stellen gerelateerd aan de lokale behoefte. We zullen streng handhaven op de kwaliteit van de kamerverhuur, maar ook de optie bieden om kamers om te zetten naar kwalitatief betere appartementen.

Naar een schone stad

In het Regeerakkoord staat: “Het Klimaatverdrag van Parijs is een doorbraak. Het is onze plicht er alles aan te doen deze doelstelling te halen. We leggen daarom de lat hoger dan de toezegging die de EU gedaan heeft”. Dat moet wel want Nederland loopt hopeloos achter in Europa. Maar ook: Limburg loopt met 1,5% duurzame energie achter op Nederland. Wie nu nog denkt dat iemand anders de wereld redt, of dat het allemaal meevalt, of dat we de luxe hebben nee tegen sommige vormen van duurzame energie, zoals windenergie te zeggen, heeft het mis. Alles zál veranderen om te zorgen dat burgers duurzame, leveringszekere en betaalbare energie zullen blijven krijgen: wet- en regelgeving zullen ook moeten veranderen, net als de mensen in hun gedrag.

De PvdA zal er alles aan doen de afspraken in het uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET 3.0) voor Heerlen (in 2020 8% besparing en 8% opwekking duurzame energie en de volgende stap van 12% in 2024) te halen. De regio moet in 2040 zelfvoorzienend zijn en niet meer afhankelijk van olie uit het Midden-Oosten of gas uit Rusland. Mensen en middelen bij de gemeente Heerlen zijn echter gezien het belang van deze opgave volstrekt onvoldoende.

De mens heeft een grondrecht op basisbehoeften, zoals water, voedsel, grondstoffen en energie. Dit is vitaal voor burgers. Alle grote transities in Nederland zijn aangejaagd door de

overheid, nooit door de markt. Dus ook nu moet de overheid zijn verantwoordelijkheid pakken, het voorbeeld geven en aanjager zijn. Heerlen heeft dat gedaan bij het Mijwater-project. Hoewel Mijwater nu verkocht zal worden, bij voorkeur aan een overheidspartij, moeten we als Heerlen het project blijven steunen door zelf het goede voorbeeld te geven en ons eigendom te koppelen aan Mijwater. Mijwater alleen is echter niet voldoende. Willen we van het gas afkomen, hebben we meer elektriciteit nodig. Bij overige systemen zoals warmtepompen zal elektriciteit omgezet moeten worden in warmte. Daarom steunt de PvdA grootschalige opwekking via zonneweides en windmolens waarbij het profijtbeginsel voor burgers en participatie via energiecoöperaties van burgers leidend zijn.

Een voorttrekkersrol vraagt ook om los maken van energie in de samenleving. De PvdA wil burgers helpen hun woningen verder te verduurzamen door leningen met een lagere rente dan bij banken te verstrekken, naar voorbeeld van het zonnepanelenproject van Heerlen. Maar we moeten ervoor uitkijken dat duurzaam leven géén privilege voor de rijkere wordt. Als er niets verandert dan is in 2050 de armste 10 procent van de Nederlandse huishoudens 17 procent van het besteedbaar inkomen kwijt aan energiekosten. De energietransitie dreigt hierdoor een denivelleringsfeestje te worden. Als PvdA Heerlen stellen we daarom groene wijkfondsen voor waarmee buurtbewoners bijvoorbeeld hun woningen kunnen isoleren. Naast burgers kunnen de woningbouwcorporaties via de jaarlijkse prestatieafspraken worden aangesproken op hun verduurzamingstaak, maar waar mogelijk ook ondersteund.

Dit alles verwezenlijken kan alleen als bij de gemeente Heerlen substantieel meer mensen en middelen ter beschikking komen voor duurzaamheid. Om ambities te halen en duurzaamheid goed te laten landen in de omgevingsvisie, maar ook om meer bewustzijn over klimaatverandering in de samenleving te krijgen. Heerlen is met de regio Parkstad een koploper in Nederland en wil dit graag vasthouden en liefst uitbouwen.

Tot slot blijft de PvdA Heerlen van mening dat Tihange en Doel per direct dicht moeten!

Heerlenaar zijn

In een wereld vol onrust en polarisatie is het steeds belangrijker geworden voor mensen om een eigen identiteit te hebben. Dat is nog lastiger in een stad als Heerlen die een roerige geschiedenis kent van opkomst en neergang, van stad naar dorp en weer naar stad. Hoewel er nooit één identiteit voor de Heerlenaar kan worden vastgesteld, zijn er wel een aantal kenmerken te onderscheiden van onze stad.

Een stad wordt voor een groot deel bepaald door haar geschiedenis. Heerlen was ooit de eerste stad van Nederland. In de Romeinse tijd lagen hier badhuizen, kazernes en tempels toen grote delen van Nederland nog in dierenvellen liepen. Dit erfgoed mogen we trots op zijn. De afgelopen jaren hebben we daar met de restauratie van het badhuis en het naar Heerlen halen van het provinciaal archeologisch depot een start gemaakt met het Romeins Kwartier. We zullen dit verleden de komende jaren nog tastbaarder maken in de straten van onze stad door opgravingen zichtbaar te houden en door een transparant gebouw voor ons badhuis.

De dorpjes van de negentiende eeuw werden binnen een paar decennia een bruisende stad door de mijnbouw. Heerlen was het kloppende hart van ons land. Deze belangrijke fase voor onze stad heeft nog steeds geen plek gekregen in een volwaardig mijnmuseum. Het momentum van het Jaar van de Mijnen is in onvoldoende mate gepakt. Binnen een paar jaar moet er een museum komen dat recht doet aan de maatschappelijke dynamiek van de mijnbouw, aan de impact van de mijnbouw op onze wijken en op ons land en aan de omgang met dit mijnverleden in de afgelopen decennia. Het mag niet zo zijn dat als we de laatste mijnwerker begraven de eerste steen pas gelegd wordt.

“Om met vertrouwen naar de toekomst te kijken is weten waar je vandaan komt onmisbaar!”, aldus Marcia Luyten in haar veelgeprezen boek ‘Het geluk van Limburg’. De periode van neergang van na de mijnsluiting is gekeerd door Operatie Hartslag en investeringen in ons centrum en cultuur, maar we dreigen nu weer snel te vergeten uit welk diep dal we geklommen zijn. Je moet je geschiedenis kennen om niet in herhaling te vallen en daarom wil de PvdA op drie manieren aandacht geven aan die essentiële periode: een evenement, zoals het Jaar van de Mijnen, in 2018 of 2019, een kunstwerk in de wijk GMS waar een groot deel van het drama zich afspeelde en het vastleggen van de getuigenissen van de mensen die de ellende aan de voordeur ondervonden en bestreden.

Nu zien we weer een stad met een smoel. Een stad met spannende kunstvormen, zoals het IBE en de murals, en een stad die zich weer vernieuwt in haar binnenstad en wijken. Het begrip urban staat voor dit lef, deze niet-traditionele cultuuruitingen en voor een stad die zichzelf voortdurend uitvindt. De PvdA wil ook de komende jaren de straatkunst stimuleren, zowel de toppers uit de hele wereld naar de Heerlense muren halen als de lokale talenten laten groeien zodat zij in de toekomst over de hele wereld de muren kunnen beschilderen. Er komt in het centrum van de stad een museum voor de straatkunst. Er is ruimte voor evenementen als IBE, Pro-freestyle en Holy Moly, zodat Heerlen laat zien anders dan anders te zijn.